

Srečno in veselo Novo leto 1938!



želita vsem cenjenim naročnikom, inserentom, čitateljem
in prijateljem „Slovenskega gospodarja“

uredništvo in uprava

V DRUGIH DRŽAVAH

Izid parlamentarnih volitev v Romuniji. V ponedeljek 21. decembra so se vršile v Romuniji parlamentarne volitve, ki so presenetile vso javnost, ki pozna volilne romunske razmere, s tem, da vladna skupina ali koalicija ni dobila 40% glasov za absolutno večino v zbornici. Po številu mandatorov zgleda volilna slika takole: Vladna stranka 142, narodna kmečka stranka 77, »železna garda« 62, Jurij Bratianu 12, Goya in Cuza 36, Janian 4 ali 5, madžarska stranka 15. Novi parlament se bo sestel 14. februarja.

Eden glavnih boriteljev za svetovni mir umrl. V visoki starosti 81 let je umrl v St. Paulu v severnoameriški državi Minesota 22. decembra na pljučnici bivši ameriški zunanji minister Frank Kellog. Rajni je bil po poklicu odvetnik. Po vstopu Amerike v svetovno vojno leta 1917 je prišel za poslanika v London, kjer je ostal do 1924. Pod ameriškim predsednikom Coolidgeom je postal leta 1925 zunanji minister in je vodil zunanjo politiko Združenih držav štiri leta. Njegovo najvažnejše politično delo je tako zvani Kellogov pakt ali pogodba, katero je izdelal z že rajnim francoskim ministrskim predsednikom Briandom. Ta pogodba je imela načelo nedeljnega miru na svetu, za katerega bi morale jamčiti vse države. Pogodbo so podpisale skoraj vse države in so se zavezale, da bodo pomagale z vsemi sredstvi državi, ki bi jo napadla kaka druga. Kellog je prejel leta 1929 za svoje mirovno delovanje Nobelovo nagrado za mir. Žalibog je njegov pakt o nedeljivem miru ostal le podpisan papir, ki nima nobene veljave in pomena, kakor to dokazujejo vojne zadnjih let.

Novice iz španske državljanske vojne.

Rdeči bi radi zavlekli veliko ofenzivo nacionalistov

Ves svet pričakuje že precej dolgo, kdaj bo otvoril zmagoviti nacionalni general Franco svojo zadnjo ter odločilno ofenzivo proti preostankom rdečih, katero je na veliko in dobro pripravil. Pred pričetkom napada nacionalnih čet pa so napadli rdeči s 30.000 možmi v dobro urejeni ofenzivi mesto Teruel. Za posest te nacionalne postojanke so se bili v mestu samem najsrdečiji boji od hiše do hiše. Teruel je bil 20. decembra od rdečih obkoljen od treh strani in so bili do tega dne vsi protinapadi ogroženih nacionalnih oddelkov brezuspešni. Po uradnem zatrdilu iz rdeče Barcelone je padel Teruel 21. decembra zve-

čer komunistom v roke. Boji za to mesto so bili tako srditi in krvavi, da je padlo in je bilo ranjenih na obeh straneh v spopadih za posamezne hiše 40% v bitko poslanih vojakov. Nacionalistično vrhovno poveljstvo oznanja v svet, da so se lotili rdeči napada na Teruel radi tega, da bi s tem preprečili zgoraj omenjeno veliko Francovo ofenzivo, ki bi naj pričela koj po Novem letu.

Japonsko-kitajska vojna.

Nezadostno zadoščenje Japonske Ameriki

Zadnjič smo poročali, da je nastalo razmerje med Japonsko in Združenimi ameriški državami zelo zaostreno, ker je japonsko topništvo pri Nankingu na reki Jangcekiang potopilo ameriško topničarko »Panay« in dve petrolejski ladji. Ameriški predsednik Roosevelt je zahteval zadoščenje za napad in zagotovilo, da se kaj podobnega ne bo več dogajalo, od japonskega cesarja in vlade. Japonska vlada je odpoklicala častnike, kateri so zakrivali topniške strele na ameriške ladje in jih je doma degradirala. Japonski poslanik v Ameriki je imel po več radijskih postajah daljši govor, v katerem je naglašal, da so Japonci obstreljevali in potopili ameriške ladje v popolni zmedbi in pomotoma. Poudaril je, da napad obžaluje japonska vlada in narod. Poleg tega je japonska vlada že odredila dalekosežne ukrepe, da bodo za bodoče tujci in njihove koristi v kitajskih pokrajinah, kolikor so jih zasedli Japonci, povsem zaščiteni.

Amerika s predsednikom vred ni zadovoljna z dosedanjim japonskim zadoščenjem, ker je japonski cesar še vedno tiho in so bili vsi dosedanja zadoštilni poskusi,

kakor bi hodil maček krog vrele kaše. Amerika misli Japonceem resno pokazati zobe po Novem letu in je že odplopo precej ameriške vojne mornarice v Tihi ocean. Angleška tudi hoče odposlati svoje sredozemsko brodovje v kitajska morja in bo čuvala za ta slučaj varnost na Sredozemskem morju francoska mornarica.

Prodiranje Japoncev proti Hangčovu in Hankovu

Jugozapadno od Šangaja so močni japonski oddelki v prodiranju proti luki Hangčov in so bile njihove prednje straže 20. decembra oddaljene od mesta 32 km. Hangčov hočejo Kitajci braniti, vendar bo kljub temu kmalu v japonski posesti.

Na nankinški fronti nadaljuje japonska vojska pohod proti Hankovu v smeri pri Vuhuju. Japonski sprednji oddelki so se približali mestu na 50 km. Kako resno je že bil Hankov ogrožen 20. decembra, dokazuje pobeg civilistov iz mesta in posredovanje zastopnikov Amerike, Anglije in Francije v Tokio, da se naj ustanovi v Hankovu poseben varnostni pas, v katerem bi med boji za posest mesta imeli tujci varno zatočišče.

Kitajski maršal odklonil premirje

Japonski general Macui, ki poveljuje japonski armadi v Nankingu, je poslal vladarju Kitajske, maršalu Čankajšek, predlog za kratko premirje. Med premirjem bi se lahko prepričal kitajski narod, da je nadaljni odpor proti Japonceem nesmisel. Čankajšek je to ponudbo zavrnil, ker pravilno domneva za njo japonsko zahrbtnost. Japonci bi se med premirjem radi odpočili od utrujenosti, si preuredili svojo armado in bi z osveženimi močmi tem hitreje nadaljevali z zasedanjem kitajskega ozemlja.

Japonske priprave za pohod nad Kanton

Japonci vršijo z vso naglico priprave za pohod in napad na mesto Kanton, ki je središče južne Kitajske. V Šangaju so imeli Japonci 22. decembra pripravljenih za ukrcaanje proti Kantonu 30.000 mož. Pri Vusungu je bilo pripravljenih 80 ladij za prevoz nadaljnjih čet. Na japonskem otoku Formoza nasproti južni Kitajski čaka že nekaj divizij, da jih prepeljejo na Kitajsko obalo s ciljem: proti Kantonu! V Kantonu se mudi kitajski maršal Čankajšek, ki se hoče s preostanki prejšnjih armad in z novimi silami postaviti japonskim nenasitljivim osvajaalcem po robu.



Sovražniki Božiča. O Božiču se stopnuje sovraštvo brezbožnikov. Saj ta praznik v najsvetlejši luči predstavlja ljubezen Boga, ki je svet tako ljubil, da je svojega edinorojenega Sina dal, da se je učlovečil ter človeštvo odrešil. Vprav nebeška milina je razlita nad tem praznikom ter najblagojejnije vpliva na človeško srce. Kot spominski praznik božje ljubezni je Božič izmed vseh praznikov cerkvenega leta najbolj primeren in pripraven, da je praznik krščanske družine, v kateri mora ljubezen voditi žezlo. Zato pa je ta praznik izmed vseh drugih vsakemu brezbožniku najbolj zopern. Boljševizem kot organizirano brez-

boštvo božični praznik ne samo prezira, marveč resnično črti. V Rusiji je že nekaj let prepovedano vsako javno praznovanje božičnega praznika. Prepoved sega celo tako daleč, da se nanaša tudi na vsako božično veselje v krogu domače familije. Boljševizem ne dovoljuje ljudem nobenega duhovnega veselja, saj je morilec vsake prave človeške sreče. Da bi boljševiki odvrnili ljudi od vsake misli na Božič in njegov pomen, silijo ljudi na božični praznik k težkemu, hlapčevskemu delu. Poleg te skrutitve Zveličarjevega praznika uprizarjajo bogokletno zasmehovanje božične skrivnosti s predavanji in predstavami po kino- in drugih gledališčih. Ruske boljševike prav vestno posnemajo njihovi verni učenci: komunisti rdeče Španije. Kakor daleč sega njihova moč v Španiji, so letos zopet prepovedali obhajanje božičnega